

Tabela do zgłaszania uwag w ramach konsultacji społecznych 14 projektowanych rezerwatów przyrody województwa podlaskiego

Lp.	Nazwa rezerwatu	Podmiot zgłaszający uwagi	Treść uwagi	Stanowisko RDOŚ (uwzględniona/ częściowo uwzględniona/ nieuwzględniona)	Uzasadnienie stanowiska RDOŚ
1.	Borsuki	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (20.06.2025 r.)	Termin dotyczący przedstawienia opinii w przedmiotowej sprawie był zdecydowanie za krótki, aby dokonać szczegółowych analiz pod kątem zasadności wzmocnienia ochrony przyrody na wskazanych obszarach.	nieuwzględniona	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. Z uwagi na charakter sprawy termin ten wydaje się być wystarczająco długi na potrzeby zapoznania się z dokumentacją udostępnioną na stronie internetowej RDOŚ w Białymstoku i możliwość wypowiedzenia się w przedmiotowym zakresie.
2.			Dla proponowanych obiektów nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez RDOŚ w Białymstoku materiały obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. W związku z tym brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatów w proponowanej formie.	nieuwzględniona	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Borsuki). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska zwierząt. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
3.			Duże wątpliwości budzi potrzeba obejmowania ochroną rezerwatową obszarów łągów jesionowo-olszowych, gdyż takie obszary w dobie niedoboru opadów w naszym regionie ulegają obecnie szybkim przekształceniom i mogą wymagać podejmowania czynnych działań ochronnych, mających na celu zachowanie trwałości lasu (zgodnie z ustawą o lasach). Wg prognoz mogą one stanowić obszary zagrożone rozpadem drzewostanów, co przy braku czynnych aktywnych działań, stanowi zagrożenie utraty wartości przyrodniczych. Dodatkowe wątpliwości budzi potrzeba obejmowania ochroną rezerwatową siedlisk grądowych, niejednokrotnie zniekształconych, wymagających podejmowania czynnych działań ochronnych, celem dostosowywania do istniejących warunków siedliskowych. Brak planów ochrony oraz zadań ochronnych dla większości istniejących obiektów rezerwatowych oraz ograniczone możliwości wydatkowania środków finansowych na działania	częściowo uwzględniona	Na obszarze planowanego rezerwatu przyrody Borsuki nie zidentyfikowano siedliska łągów jesionowo-olszowych. Jednocześnie należy wskazać, iż niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Ponadto w ciągu 5 lat od powołania rezerwatu przyrody Borsuki zostanie opracowany Plan ochrony dla tego rezerwatu.

		ochronne w rezerwach przyrody potwierdza zasadność naszych wątpliwości.		
4.		Dodatkowe wątpliwości budzi obejmowanie ochroną rezerwatową istniejących stref ochrony. Uważamy, że ochrona strefowa jest skutecznym i sprawdzonym sposobem ochrony poszczególnych gatunków.	<i>nieuwzględniona</i>	Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. W obrębie planowanego rezerwatu przyrody Borsuki występuje strefa ochrony ostoi.
5.		Analiza przygotowanych przez Państwa materiałów geometrycznych wykazała, że granice w obrębie gruntów zarządzanych przez jednostki PGL LP w większości opierają się o granice wydzieleń leśnych. W przypadku granic własności powinny obligatoryjnie wykorzystywać działki ewidencyjne z Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB) jako referencję. Nadleśnictwa mają obowiązek dostosowywać swoją ewidencję stanu posiadania z EGiB, lecz w przypadku częstych w naszym terenie modernizacji gruntów, nie robią tego z dnia na dzień.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny do obowiązującego podziału powierzchniowego Nadleśnictwa.
6.		Największe wątpliwości budzi potrzeba wzmacniania ochrony przyrody jedynie na gruntach będących w zarządzie PGL LP. Świadczy to o naszym prawidłowym zarządzaniu gruntami PGL LP w trosce o właściwą ochronę wartości przyrodniczych na naszym terenie. Nie widząc zagrożeń z tytułu prowadzenia zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, wskazujemy na potrzebę wzmacniania ochrony na gruntach będących w innym zarządzie (np. Wód Polskich) lub stanowiących inną własność, gdzie identyfikuje się najwięcej zagrożeń antropogenicznych. Należy podkreślić, że wody, nie będące w naszym zarządzie, stanowią najcenniejszy komponent przyrodniczy terenów wskazanych przez Państwa do wzmocnienia ochrony przyrody.	<i>nieuwzględniona</i>	Rezerwat przyrody Borsuki stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w całości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Płaska. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wywłaszczenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu. Brak na obszarze rezerwatu wód płynących.
7.		Propozycja wystosowana przez Klub Przyrodników, zakładała początkowo obszar 73,34 ha rzeczywiście wyróżniających się przyrodniczo, a obecnie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska z nieznanых przyczyn	<i>nieuwzględniona</i>	Pierwotna propozycja Klubu Przyrodników wykonana była w latach 2016-2018. Obecnie RDOŚ w Białymstoku dysponuje większą ilością danych przyrodniczych, inwentaryzacji które pozwalają na zwiększenie pierwotnej wersji granic rezerwatu. Jej kształt i przebieg został skonsultowany z

		forsuje projekt rezerwatu o areale 198,19 ha. Już z samego tego określenia celu ochrony wynika, że powiększanie projektowanego rezerwatu o dodatkowe ok. 140ha różnowiekowych drzewostanów na siedliskach borowych nie jest uzasadnione, ani ugruntowane w udostępnionych nam do opiniowania materiałach.		ekspertami z Klubu Przyrodników, którzy poparli taki kształt i granice rezerwatu.
		Trudno uznać za starodrzewy drzewostany kilkudziesięcio-, nawet dziewięćdziesięcioletnie, a z opisu uzasadnienia dla utworzenia rezerwatu można wnioskować, że kilka oddziałów leśnych Leśnictwa Sówki wokół torfowiska, spełniających szerokie funkcje przyrodnicze i gospodarcze, „doklejono” do projektu rezerwatu naprędce i bez głębszego uzasadnienia. Stworzyłoby to zagrożenie prawnego i faktycznego ograniczenia dostępności obszaru objętego intensywną penetracją turystyczną. Poszerzony w zaproponowany sposób rezerwat objąłby linie energetyczne średniego napięcia, wymagające konserwacji, naprawy, gdzie ustanowiono służebność przesyłu oraz przejazdu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Drzewostany borowe włączone w granice rezerwatu stanowią cenny element siedliska przyrodniczego terenu wokół torfowiska, który stanowi bufor ochronny. Wspomniana linia energetyczna została wyłączona z granic rezerwatu przyrody.
		Przebieg granic ewentualnego rezerwatu powinien być w miarę możliwości spójny, bez enklaw gruntów innej własności (prywatnej) i bez ostrych, rozczłonkowanych granic, utrudniających realizację ustalonych funkcji przedmiotowych obszarów.	<i>uwzględniona</i>	Dokonano korekty przebiegu granic rezerwatu przyrody wyłączając z jego obszaru grunty inne niż te będące we własności Skarbu Państwa.
		W granicach planowanego rezerwatu znalazłyby się także obszary nieobjęte gospodarowaniem (ong), siedliska zajęte przez gatunki obce i inwazyjne, jak i powierzchnie objęte synantropizacją – wydepczyska na biwakach oraz poboczach dróg i szlaków.	<i>częściowo uwzględniona</i>	Tereny przylegające do jeziora na których występują pola biwakowa, plaża, pomosty zostały wyłączone z granic rezerwatu. Zagadnienia związane z gatunkami inwazyjnymi zostaną uregulowane w przyszłych dokumentach tzn. zadaniach ochronnych i planie ochrony rezerwatu.
		Drzewostany w oddz. 363-d, 363-g, 375-b, 375-g są już objęte ochroną prawną czy też ochroną na mocy wewnętrznych, restrykcyjnych przepisów obowiązujących w LP (tzw. ong – obszary nieobjęte gospodarowaniem, konsekwentnie utrzymywane – nawet mimo okresowego braku certyfikacji w systemie FSC -wyłączone z użytkowania.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
		Dodatkowo, w roku 2017 między torfowiskiem a Jez. Krzywym została utworzona strefa ochrony miejsca	<i>niewzględniona</i>	Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także

		gniazdowania kani czarnej, obejmująca łącznie powierzchnię ponad 30 ha, zabezpieczająca stanowisko lęgowe i otaczający starodrzew.		siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Obecność strefy w granicach rezerwatu pozwoli na jeszcze lepszą ochronę miejsca występowania gatunku.
		W ostatnich latach między torfowiskiem a Jez. Paniewo, powstały luki w drzewostanach, zaatakowanych przez kornika drukarza. Doświadczenia ochrony zachowawczej wskazują, iż bierna ochrona doprowadziłaby do rozpadu drzewostanów na obszarze intensywnie użytkowanym rekreacyjnie, do czego nie chcemy i nie możemy dopuścić. Dlatego też postulujemy o wyłączenie tego obszaru z obejmowania ochroną rezerwatową.	<i>uwzględniona</i>	Drzewostany przylegające do jeziora Paniewo zostały wyłączone z granic procedowanego rezerwatu przyrody.
		<p>Ewentualne utworzenie rezerwatu byłoby możliwe pod następującymi warunkami:</p> <p>1) Ograniczenia rezerwatu do powierzchni pierwotnie zaplanowanej przez Klub Przyrodników i Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, a następnie skorygowanej przez nadleśnictwo do przedstawionego w załącznikach zasięgu, tj. bez drzewostanów przyległych do Jeziora Paniewo, obejmujących pola namiotowe i obszary z elementami infrastruktury oraz naniesieniami, dzierżawione stowarzyszeniu, osobom fizycznym i Gminie Płaska; dodatkowym argumentem przeciwko włączaniu całego obszaru między torfowiskiem a Jez. Paniewo do rezerwatu jest zagrożenie pożarowe, generowane przez obecność biwaków (używanie otwartego ognia w sąsiedztwie lasu o dużej ilości palnej biomasy, która wkrótce powstałaby i pozostała na gruncie po obumarciu drzew).</p> <p>2) Zagwarantowania w przygotowanym równocześnie z dokumentacją rezerwatu planie ochronnym (bądź zadaniach ochronnych) możliwości nieskrępowanego wykonywania (wraz z zapewnieniem finansowania) zabiegów ochrony czynnej torfowiska, eliminacji gatunków obcych, kontynuacji projektu retencyjnego, co warunkuje zachowanie przedmiotów ochrony i kontynuację działań pro przyrodniczych, w tym</p>	<i>częściowo uwzględniona</i>	<p>Część ze zgłaszanych postulatów została zweryfikowana na skutek czego dokonano korekty w przebiegu granicy rezerwatu. RDOŚ w Białymstoku nie planuje likwidacji strefy ochrony. Wyłączono z granic rezerwatu grunty prywatne, linie energetyczną, plaże, pola biwakowe. Dodatkowo w ramach opracowywania zadań ochronnych oraz planu ochrony zostaną wskazane powierzchnie na których możliwe będzie prowadzenie działań z zakresu ochrony czynnej w celu zachowania siedlisk.</p>

			<p>zabezpieczenia zasobów wodnych, prowadzonych przez . nadleśnictwo;</p> <p>3) Wyłączenia z obszaru projektowanego rezerwatu drzewostanów dojrzewających, około stuletnich i młodszych, nawet kilkudziesięcioletnich, dla których w pul zaplanowano zabiegi hodowlano-ochronne i gospodarcze, niewyróżniających się w żaden sposób z ogółu obszaru nadleśnictwa i Puszczy Augustowskiej. Obszar ten został dołączony, jak można przypuszczać, do torfowiskowego rdzenia uroczyska Borsuki i okalających go lasów ze względu na potencjalne siedliska ptaków, które występują również w pozostałej części nadleśnictwa. Ptaki te, opisane w pul, w tym w programie ochrony przyrody nadleśnictwa, ze względu na przewidywany w wyniku realizacji pul wzrost powierzchni starodrzewów ora zobszarów bez jakichkolwiek wskazówek gospodarczych, znajdują coraz lepsze warunki rozwoju w zagospodarowanej części Puszczy;</p> <p>4) Rezygnacji z zamknięcia w enklawie rezerwatowej gruntów rolnych w zarządzie nadleśnictwa oraz obszaru własności prywatnej – siedliska b. gajówki Perkuć, położonej poza obszarem cennych starodrzewów, otaczających torfowisko;</p> <p>5) Likwidacji strefy ochrony kani czarnej, której istnienie duplikowałoby formy ochrony powierzchniowej obiektu Borsuki między Jez. Krzywym a torfowiskiem.</p> <p>9. W projekcie granic rezerwatu "wycinane są" drogi leśne, ale za źródło ich przebiegu wykonawca dokumentacji przyjął niedokładny ślad pobrany z projektu Open Street Map, a nie z LMN (najlepsze rozwiązanie) bądź z publicznego rejestru jakim jest BDOT10k</p> <p>10. pomimo udostępnienia warstw LMN w aktualizacji na 1 I 2025, wskazuje, że zasięg projektowanego rez. Borsuki opracowano wg. stanu na 1 I 2024, a nie funkcjonującej już zaktualizowanej LMN z projektu PUL na lata 2025-2034</p>		
--	--	--	---	--	--

	Borsuki	<p>Stowarzyszenie Ekologiczno-Turystyczne "KAJAK"</p>	<p>- "Stowarzyszenie Ekologiczno-Turystyczne „KAJAK” jest przeciwnie utworzeniu Rezerwatu Borsuki na obszarze 198,19 ha. Rezerwat powinien być utworzony na mniejszym areale, z wyłączeniem drzewostanów przyległych do Jeziora Paniewo, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Płaska, gospodarzem tego terenu i lasu. Szczegółowa argumentacja w Piśmie ogólnym załączonym.</p> <p>- Objęcie rezerwatem oddziałów Leśnictwa Sówki wzdłuż Jeziora Paniewo to praktycznie zamknięcie drogi leśnej od śluzy Paniewo do gminnego pola namiotowego w miejscowości Płaska.</p> <p>W sezonie letnim oraz w weekendy poza sezonem jest to dość intensywnie użytkowana droga przez turystów zmotoryzowanych, rowerowych i pieszych. Jest to też najbliższy dojazd dla mieszkańców tej części Płaskiej do Mikaszówki. Dla wielu byłoby to naprawdę duże utrudnienie."</p> <p>- Objęcie rezerwatem naszego pola biwakowego w oddziale Sówki 363f spowoduje odpłynięcie kolejnych kilkudziesięciu osób, które na tym terenie w okresie pobytu robią zakupy spożywcze, przemysłowe, spożywają posiłki w barach, restauracjach i u osób prywatnych prowadzących okresową działalność żywieniową. Nasz wkład finansowy w lokalną gospodarkę to również dzierżawa gruntu pola biwakowego, dzierżwa terenu jeziora pod pomosty, wynajem sprzętu turystycznego, zakup drewna opałowego i konstrukcyjnego. T</p> <p>- Obszar lasu przylegający od strony południowej do Jeziora Paniewo, w tym teren, który zajmujemy wraz z częścią na górze (parking, dojazd) nie mają żadnych walorów rezerwatowych, zwłaszcza torfowo-bagiennych. Starodrzewem sosnowym obszar ten również nie jest, bo znamy go od niemal pięćdziesięciu lat i pamiętamy jaki las wówczas zastaliśmy, a starodrzew to przecież las ponad stuletni. Można odnieść wrażenie, że nie odbyła się żadna wizja lokalna przy planowaniu Rezerwatu Borsuki, a południową linię brzegu Jeziora Paniewo uznano za naturalną.</p>	uwzględniona	<p>Z granic rezerwatu wyłączona została droga leśna prowadząca od śluzy w kierunku plaży gminnej i pola biwakowego. Również pole biwakowe zlokalizowane w oddziale leśnym dzierżawione od Nadleśnictwa Płaska zostało wyłączone z rezerwatu. Tereny przylegające do jeziora zostały wyłączone z rezerwatu.</p>
--	---------	---	---	--------------	--

	Borsuki	Osoba fizyczna	Spszećiw Rezerwatu Borsuki		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
11	Borsuki	Osoba fizyczna	Nie twżeniu nowych rezerwatów		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
12	Borsuki	Osoba fizyczna	Uważam że, nie chodzi tu o ochronę przyrody, lecz raczej o ograniczanie produkcji głównie rolnej i leśnej, znam rzeszę profesjonalnych przedsiębiorców rolnych jak i leśnych którzy obawiają się działań ministerstwa klimatu. Stawiam stanowczy sprzeciw takim działaniom, dodatkowo nadmienię, że moi koledzy z branży rolnej też włączają się i będą oponentami tego typu działań, które są nielogiczne, bo w terenie gdzie 80 procent społeczeństwa żyje z rolnictwa i leśnictwa czyli chodzi głównie o Województwo podlaskie będą zamykane podstawowe gałęzie gospodarki i tworzona niby turystyka czyli skansen bo inaczej tego nie da się nazwać.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
13	Borsuki	Osoba fizyczna	Jestem przeciw tworzeniu nowych rezerwatów z uwagi na ograniczenie możliwości polowania. Spowoduje to zwiększenie szkód rolniczych oraz likwidację obwodów łowieckich łowieckich łowieckich	niewwzględniona	Uwaga o charakterze ogólnym. Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
14	Borsuki	Osoba fizyczna	Uważam, że jest to działanie szkodliwe zarówno dla gospodarki prowadzonej przez człowieka, jak i dla samego dobrostanu zwierząt dziko żyjących. Tworzenie nowych rezerwatów będzie bowiem wpływało negatywnie na postrzeganie zwierząt dzikich, szczególnie przez społeczności wiejskie. Warto też odnotować coraz częstsze głosy środowisk naukowych mówiące o większej potrzebie ochrony czynnej w miejsce ochrony biernej.	niewwzględniona	Uwaga o charakterze ogólnym. Nie wskazano w jaki sposób tworzenie rezerwatów przyrody ma wpływać negatywnie na gospodarkę prowadzoną przez człowieka i dobrostan zwierząt. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu.

	Borsuki	<p>Nadleśnictwo Płaska (01.07.2025 r.)</p>	<p>Dla proponowanego rezerwatu przyrody Borsuki nie przedstawiono wystarczających argumentów w postaci ekspertyz i opracowań przyrodniczych. Przedłożone przez Państwa materiały są wybiórcze i obejmują tylko wybrane elementy środowiska przyrodniczego. W związku z tym brakuje szczegółowej i całościowej wiedzy uzasadniającej powołanie rezerwatu w proponowanej formie.</p> <p>Początkowa propozycja wystosowana przez Klub Przyrodników, zakładała obszar 73,34 ha rzeczywiście wyróżniających się przyrodniczo, a obecnie Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska z nieznanych przyczyn forsuje projekt rezerwatu o areale 198,19 ha. Już z samego tego określenia celu ochrony wynika, że powiększanie projektowanego rezerwatu o dodatkowe ok. 140ha różnowiekowych drzewostanów na siedliskach borowych nie jest uzasadnione, ani ugruntowane w udostępnionych nam do opiniowania materiałach.</p> <p>Przebieg granic ewentualnego rezerwatu powinien być w miarę możliwości spójny, bez ostrych granic, utrudniających realizację ustalonych funkcji przedmiotowych obszarów.</p> <p>Ze względu na szerokie występowanie świerka, konieczne jest utrzymanie stanu sanitarnego lasu, nie ma lepszego sposobu niż usuwanie drzew zasiedlonych przez kambiofagi we właściwym terminie tak, aby zapobiec gwałtownemu niekontrolowanemu ustępowaniu pokrywy lasu. W ostatnich latach między torfowiskiem a Jez. Paniewo, powstały luki w drzewostanach, zaatakowanych przez kornika drukarza. Doświadczenia ochrony zachowawczej wskazują, iż bierna ochrona doprowadziłaby do rozpadu drzewostanów na obszarze intensywnie użytkowanym rekreacyjnie, do czego nie chcemy i nie możemy dopuścić. Dlatego też, argumentując jak niżej, postulujemy wyłączenie tego obszaru z obejmowania ochroną rezerwatową.</p> <p>Trudno uznać za starodrzewy drzewostany kilkudziesięcio-, nawet dziewięćdziesięcioletnie, a z</p>		
--	---------	--	--	--	--

			<p>opisu uzasadnienia dla utworzenia rezerwatu można wnioskować, że kilka oddziałów leśnych Leśnictwa Sówki wokół torfowiska, spełniających szerokie funkcje przyrodnicze i gospodarcze, „doklejono” do projektu rezerwatu naprędce i bez głębszego uzasadnienia. Stworzyłyby to zagrożenie prawnego i faktycznego ograniczenia dostępności obszaru objętego intensywną penetracją turystyczną. Poszerzony w zaproponowany sposób rezerwat objąłby linie energetyczne średniego napięcia, wymagające konserwacji, naprawy, gdzie ustanowiono służebność przesyłu oraz przejazdu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego.</p> <p>W granicach planowanego rezerwatu znalazłyby się także obszary nieobjęte gospodarowaniem (ong), siedliska zajęte przez gatunki obce i inwazyjne, jak i powierzchnie objęte synantropizacją – wydepczyska na biwakach oraz poboczach dróg i szlaków. Drzewostany w oddz. 363-d, 363-g, 375-b, 375-g są już objęte ochroną prawną czy też ochroną na mocy wewnętrznych, restrykcyjnych przepisów obowiązujących w LP (tzw. ong – obszary nieobjęte gospodarowaniem, konsekwentnie utrzymywane - nawet mimo okresowego braku certyfikacji w systemie FSC -wyłączone z użytkowania. Dodatkowo, w roku 2017 między torfowiskiem a Jez. Krzywym została utworzona strefa ochrony miejsca gniazdowania kani czarnej, obejmująca łącznie powierzchnię ponad 30 ha, zabezpieczająca stanowisko lęgowe i otaczający starodrzew.</p> <p>W ostatnich latach między torfowiskiem a Jez. Paniewo, powstały luki w drzewostanach, zaatakowanych przez kornika drukarza. Doświadczenia ochrony zachowawczej wskazują, iż bierna ochrona doprowadziłaby do rozpadu drzewostanów na obszarze intensywnie użytkowanym rekreacyjnie, do czego nie chcemy i nie możemy dopuścić. Dlatego też postulujemy o wyłączenie tego obszaru z obejmowania ochroną rezerwatową.</p> <p>"Ewentualne utworzenie rezerwatu byłoby możliwe pod następującymi warunkami:</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>1) Ograniczenia rezerwatu do powierzchni pierwotnie zaplanowanej przez Klub Przyrodników i Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, a następnie skorygowanej przez nadleśnictwo do przedstawionego w załącznikach zasięgu, tj. bez drzewostanów przyległych do Jeziora Paniewo, obejmujących pola namiotowe i obszary z elementami infrastruktury oraz naniesieniami, dzierżawione stowarzyszeniu, osobom fizycznym i Gminie Płaska; dodatkowym argumentem przeciwko włączaniu całego obszaru między torfowiskiem a Jez. Paniewo do rezerwatu jest zagrożenie pożarowe, generowane przez obecność biwaków (używanie otwartego ognia w sąsiedztwie lasu o dużej ilości palnej biomasy, która wkrótce powstałaby i pozostała na gruncie po obumarciu drzew).</p> <p>2) Zagwarantowania w przygotowanym równocześnie z dokumentacją rezerwatu planie ochronnym (bądź zadaniach ochronnych) możliwości nieskrępowanego wykonywania (wraz z zapewnieniem finansowania) zabiegów ochrony czynnej torfowiska, eliminacji gatunków obcych, kontynuacji projektu retencyjnego, co warunkuje zachowanie przedmiotów ochrony i kontynuację działań proprzyrodniczych, w tym zabezpieczenia zasobów wodnych, prowadzonych przez . nadleśnictwo;</p> <p>3) Wyłączenia z obszaru projektowanego rezerwatu drzewostanów dojrzewających, około stuletnich i młodszych, nawet kilkudziesięcioletnich, dla których w pul zaplanowano zabiegi hodowlano-ochronne i gospodarcze, niewyróżniających się w żaden sposób z ogółu obszaru nadleśnictwa i Puszczy Augustowskiej. Obszar ten został dołączony, jak można przypuszczać, do torfowiskowego rdzenia uroczyska Borsuki i okalających go lasów ze względu na potencjalne siedliska ptaków, które występują również w pozostałej części nadleśnictwa. Ptaki te, opisane w</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>pul, w tym w programie ochrony przyrody nadleśnictwa, ze względu na przewidywany w wyniku realizacji pul wzrost powierzchni starodrzewów oraz obszarów bez jakichkolwiek wskazówek gospodarczych, znajdują coraz lepsze warunki rozwoju w zagospodarowanej części Puszczy;</p> <p>4) Rezygnacji z zamknięcia w enklawie rezerwatu gruntów rolnych w zarządzie nadleśnictwa oraz obszaru własności prywatnej – siedliska b. gajówki Perkuć, położonej poza obszarem cennych starodrzewów, otaczających torfowisko;</p> <p>5) Likwidacji strefy ochrony kani czarnej, której istnienie duplikowałoby formy ochrony powierzchniowej obiektu Borsuki między Jez. Krzywym a torfowiskiem.</p> <p>9. W projekcie granic rezerwatu ""wycinane są"" drogi leśne, ale za źródło ich przebiegu wykonawca dokumentacji przyjął niedokładny ślad pobrany z projektu Open Street Map, a nie z LMN (najlepsze rozwiązanie) bądź z publicznego rejestru jakim jest BDOT10k</p> <p>10. pomimo udostępnienia warstw LMN w aktualizacji na 1 I 2025, wskazuje, że zasięg projektowanego rez. Borsuki opracowano wg. stanu na 1 I 2024, a nie funkcjonującej już zaktualizowanej LMN z projektu PUL na lata 2025-2034</p>		
	Borsuki	Osoba fizyczna	<p>Jestem zaniepokojony faktem, że drogi publiczne przebiegające przez rezerwat Borsuki nie powinny być zamknięte dla ruchu ponieważ służą jako drogi pożarowe oraz dojazdowe. W przypadku gdyby drogi były nadal udostępnione to istnieje ryzyko czasowego blokowania dróg przez powalone drzewa, chyba, że RDOŚ wyda stałą zgodę na usuwanie takich drzew z drogi? To samo dotyczy dróg oraz linii oddziałowych wewnątrz rezerwatu. W granicach planowanego rezerwatu są drzewostany gospodarcze, pochodzące z sadzenia, stosunkowo młode np 5 lat! Są to lasy nie mające absolutnie żadnych wyjątkowych cech. Gdyby</p>	uwzględniona	<p>Droga leśna udostępniona do ruchu pojazdów prowadząca od śluzy w kierunku pola biwakowego oraz do osady Perkuć zostały wyłączone z granic rezerwatu. W przyszłości planowane jest udostępnienie terenu rezerwatu do prowadzenia zbierania owoców runa i poruszania się po wyznaczonych szlakach pieszych, rowerowych lub konnych.</p>

			rezerwat powstał wnioskuje o umożliwienie zbierania zrzutów, grzybów, jagód i roślin zielnych oraz o ochronę czynną w rezerwacie polegającą na usuwaniu drzew zasiedlonych przez korniki oraz na możliwość prowadzenie odstrzału IGO takich jak jenot czy szop pracz.		
15	Borsuki	Osoba fizyczna	Obawiamy się powołanie nowych rezerwatów spowoduje presję zwierzyny na wyrządzanie szkód wyprawach rolników	<i>niewwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody.
16	Borsuki	Osoba fizyczna	W związku z prowadzoną konsultacją na temat tworzenia nowych lub powiększenia już istniejących rezerwatów przyrody chciałbym wyrazić swoją obawę o prowadzenie gospodarki łowieckiej.	<i>niewwzględniona</i>	Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
	Borsuki	Osoba fizyczna	Na obszarze planowanym do objęcia ochroną rezerwatową przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Białymstoku znajduje się dom należący do naszej rodziny, w którym na stałe mieszka moja ponad 90-letnia mama oraz niepełnosprawny brat. Obie te osoby wymagają codziennej opieki i wsparcia, dlatego ja oraz inni członkowie rodziny regularnie – przynajmniej raz dziennie – dojeżdżamy do tego domu, by zapewnić im niezbędną pomoc. Wprowadzenie na tym terenie rezerwatu przyrody istotnie ograniczy możliwość dojazdu i przemieszczania się, co może doprowadzić do sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu naszych bliskich. W przypadku nagłej potrzeby interwencji medycznej, służby ratunkowe również mogą napotkać na utrudnienia w dotarciu do miejsca zamieszkania naszych najbliższych. Dodatkowo, objęcie okolicy domu rezerwatem może zwiększyć ryzyko pożarowe – ograniczona możliwość usuwania suchych gałęzi, brak pielęgnacji terenu czy zakaz wjazdu pojazdów technicznych mogą sprzyjać rozprzestrzenianiu się ognia. Tym samym projektowane rozwiązania mogą stanowić realne zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców osady Perkuć.	<i>uwzględniona</i>	Teren wokół osady Perkuć został wyłączony z granic rezerwatu, a także odsunięto się z granicą rezerwatu od zabudowań. Dodatkowo droga leśna udostępniona do ruchu pojazdów od śluzu w kierunku nieruchomości została wyłączona z granic rezerwatu.

			Z tych powodów wyrażamy stanowczy sprzeciw wobec włączenia terenu naszej nieruchomości oraz jej bezpośredniego otoczenia w granice planowanego rezerwatu przyrody „Borsuki”. Prosimy o ponowne przeanalizowanie przebiegu granic rezerwatu w sposób, który uwzględni potrzeby i bezpieczeństwo mieszkańców oraz umożliwi im dalsze godne funkcjonowanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania."		
	Borsuki	Osoba fizyczna	Skoro pojawiła się możliwość konsultacji społecznych dla projektowanych rezerwatów przyrody postanowiłam wyrazić swoją opinię. Odnoszę wrażenie, że projektując owe rezerваты nikt z Państwa nie zastanowił się nad konsekwencjami dla zamieszkującej tu ludności. Czy zrobione to zostało zza biurka , palcem po mapie , bo nikt nie pofatygował się aby sprawdzić jak rezerваты będą przebiegać w rzeczywistości w której żyją ludzie ? Gmina Płaska nie posiada żadnych fabryk ani innych wielkich korporacji , zakładów pracy. Większość ludności żyje tu z turystyki : wynajmu pokoi, kajaków, rowerów. Sezon mają krótki a zarobić w nim muszą na większość roku. Dodatkowo niekorzystna sytuacja geopolityczna za naszą wschodnią granicą skutkuje znacznym zmniejszeniem ruchu turystycznego. Ponadto rezerwat ma wyłączyć z użytkowania drogi, które stanowią ważny element infrastruktury komunikacyjnej w gminie. Plaża gminna Paniewo zostanie wyłączona z użytkowania co znacznie ograniczy ofertę dla turystów, gdyż jest to jedna z większych i piękniejszych plaż położonych w gminie Płaska. Może lepiej żeby Gmina Płaska w całości została uznana jako rezerwat przyrody i skansen? Mieszkańcom wypłacać co miesiąc zapomogi ? Ktoś zapomina o prostej zasadzie Żyj i daj żyć innym. Niestety mieszkańcom Gminy Płaska w imię szeroko rozumianej ekologii i ochrony środowiska odbiera się prawo do lepszego życia.To nie tylko sprawa jednej drogi, ale całościowe podejście do ochrony przyrody w gminie. Ochrony kosztem jakości życia , możliwości pracy. Smutne realia 21 wieku.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ

			"		
17	Borsuki	Zarząd Powiatu Augustowskiego	<p>-Wyrażamy stanowisko negatywne dla nowo tworzonych rezerwatów przyrody wraz z otulinami. Obecne procedury nie uwzględniają opinii mieszkańców i samorządu, a co między innymi wiąże się z ograniczeniami jakimi są obwarowane tereny wokół rezerwatów. W ustawie o ochronie przyrody znajduje się definicja, wg której pod pojęciem "otulina" należy rozumieć "strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka". Zatem - otulina jest strefą ochronną zabezpieczającą przed zagrożeniami, obszarem objętym ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, co przekłada się na swobodne korzystanie z tego terenu."</p> <p>- Granice proponowanego rezerwatu Borsuki ingerują w sieć drogową na terenie Gminy i wyłączają możliwość przejazdu drogami leśnymi dopuszczonymi do ruchu lokalnego tj, drogi dojazdowej do Osady Perkuć i drogi dojazdowej od śluży Paniewo do miejscowości Płaska (plaża Paniewo), co znacznie ogranicza możliwość korzystania z leśnych ciągów komunikacyjnych przez mieszkańców jak również przyjeżdżających w nasze strony turystów a stanowiących znaczące źródło przychodów dla ludności lokalnej. "</p>	<i>uwzględniona</i>	Należy zaznaczyć iż wokół rezerwatu Borsuki nie planuje się wyznaczenia otuliny. Po drugie z terenu planowanego rezerwatu usunięto drogi leśne udostępnione stosownym zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Płaska. Pozostałe drogi leśne nie są udostępnione przez zarządcę terenu jakim są Lasy Państwowe więc nie mogą być na obecnym etapie udostępnione do ruchu lub wyłączone z granic rezerwatu.
	Borsuki	Rada Gminy Płaska	Rada Gminy Płaska prosi o rozważenie całej materii i kwestii formalnych związanych z utworzeniem nowego rezerwatu wraz z otuliną na terenie Gminy Płaska. Wyrażamy stanowisko negatywne dla nowo tworzonych rezerwatów przyrody wraz z otulinami. Obecne procedury nie uwzględniają opinii mieszkańców i samorządu, a co między innymi wiąże się z ograniczeniami jakimi są obwarowane tereny wokół	<i>częściowo uwzględniona</i>	RDOŚ w Białymstoku przez 21 dni prowadził konsultacje społeczne mające na celu poznanie zdania lokalnych społeczności na temat procedowanych rezerwatów, dając możliwość złożenia stosowanych uwag i zapytań. Wokół rezerwatu nie tworzy się otuliny więc w żaden sposób zarzut odnośnie ograniczeń z tym związanych nie ma w tym przypadku uzasadnienia. Z granic rezerwatu zostały wyłączone drogi leśne udostępnione przez zarządcę terenu jakim są Lasy Państwowe w celu umożliwienia dalszego korzystania z nich zarówno przez mieszkańców jak i turystów.

			rezerwatów. W ustawie o ochronie przyrody znajduje się definicja, wg której pod pojęciem ""otulina"" należy rozumieć ""strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka"". Zatem - otulina jest strefą ochronną zabezpieczającą przed zagrożeniami, obszarem objętym ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody, co przekłada się na swobodne korzystanie z tego terenu. Granice proponowanego rezerwatu ingerują w sieć drogową na ternie Gminy i wyłączają możliwość przejazdu drogami leśnymi dopuszczonymi do ruchu lokalnego tj. drogi dojazdowej do Osady Perkuć i drogi dojazdowej od śluzy Paniewo do miejscowości Płaska (plaża Paniewo), co znacznie ogranicza możliwość korzystania z leśnych ciągów komunikacyjnych przez mieszkańców.		
18.	Borsuki	Lasonauci	Powołanie rezerwatu jest celowe, zgodnie z zapisami w stosownych dokumentach (m.in. zakazy wymienione w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody); istnieje jednak ryzyko niekontrolowanej penetracji, jak do tej pory; obszar w wybranych porach roku mocno użytkowany turystycznie.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
20.	Borsuki	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków	OTOP w pełni popiera powołanie aktualnie procedowanych 11 nowych rezerwatów przyrody i powiększanych 3 istniejących w województwie podlaskim. Obiekty te jako miejsca o wysokich walorach przyrodniczych uzupełnią sieć istniejących obszarów chronionych zapewniając im trwałą i formalną ochronę. W szczególności wartościowe jest obejmowanie ochroną naturalnych cieków wodnych i jezior wraz z przylegającymi do nich siedliskami podmokłymi oraz lasów o wysokim stopniu naturalności i stanowiących cenne siedliska i siedliska cennych gatunków. Objęcie ich ochroną jako rezerwatów przyrody stanowić będzie wartościowy krok w kierunku osiągnięcia celów stawianych w unijnej Strategii na rzecz Bioróżnorodności.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ

21.			W przypadku, gdy nie koliduje to z potrzebami ochrony gatunków wrażliwych, wnioskujemy o rozważenie udostępnienia obszarów powoływanych rezerwatów dla lokalnych społeczności na cele niekomercyjne.	<i>uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na cel ochrony rezerwatu. RDOŚ w Białymstoku dokona szczegółowej analizy w powyższym zakresie.
22.			Cenne jest wyznaczenie wokół projektowanych rezerwatów otulin. Ze względów praktycznych warto rozważyć - zamiast buforu - objęcie otuliną całych wydziałów leśnych zachodzących na pas buforu.	<i>niewuwzględniona</i>	Otulinę stanowi całe wydzielenie leśne w celu dokładnego wyznaczenia granicy w terenie i możliwości prowadzenia ewentualnych prac z zakresu gospodarki leśnej.
23.	Borsuki	Podlaska Izba Rolnicza	Wprowadzenie rezerwatów wiąże się z restrykcyjnymi ograniczeniami w użytkowaniu gruntów. Nawet jeśli projektowane rezerваты w większości obejmują tereny leśne i torfowiskowe, ich ustanowienie może oddziaływać pośrednio na funkcjonowanie gospodarstw, m.in. poprzez ograniczenia w dostępie do infrastruktury, wody oraz wpływ na sąsiadujące grunty. Taka ingerencja może prowadzić do spadku dochodów rolników i zagrożenia stabilności lokalnych gospodarstw.	<i>niewuwzględniona</i>	Rezerwat Borsuki stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w większości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Płaska. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Powierzchnia planowanego rezerwatu stanowi nikły ułamek powierzchni całego kompleksu leśnego Puszcza Augustowskiej, w związku z tym uznano, że utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na gospodarkę łowiecką na tym obszarze. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na tym obszarze nigdy nie było planowane prowadzenie sieci infrastruktury, w związku z czym utworzenie rezerwatu nie wpłynie negatywnie na ten obszar działalności rolniczej. Ponadto w ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego oraz połowu ryb.
24.			Tworzenie rezerwatów znacząco ograniczy możliwość prowadzenia gospodarki łowieckiej. Skutkiem tego będzie wzrost liczby szkód w uprawach, szczególnie ze strony dzików, jeleni i łosi. Pomimo tego, że koła łowieckie są zobowiązane do wypłaty odszkodowań, to skala możliwych szkód może przekroczyć ich możliwości finansowe i organizacyjne. Dla wielu rolników oznacza to realną utratę części lub całości plonów, co wpływa bezpośrednio na ich dochody i bezpieczeństwo ekonomiczne.	<i>niewuwzględniona</i>	Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody.
25.			Wprowadzenie formalne konsultacje społeczne są prowadzone, nie zapewniają one rzeczywistego wpływu lokalnych społeczności na decyzje administracyjne. Granice niektórych planowanych rezerwatów wyznaczone zostały bez uwzględnienia kontekstu społeczno-gospodarczego oraz interesów	<i>niewuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. W tym czasie, każdy zainteresowany miał prawo zapoznać się z planowanymi do utworzenia rezerwatami przyrody i wnieść swoje uwagi.

		mieszkańców, co budzi uzasadnione obawy o marginalizację głosu rolników.		
26.		Wyłączenie kolejnych terenów spod użytkowania gospodarczego oraz ograniczenia wynikające z ochrony rezerwatu mogą prowadzić do blokowania inwestycji lokalnych zarówno drogowych, jak i usługowych — szczególnie na terenach wiejskich. To realne zagrożenie dla rozwoju społeczności lokalnych i poprawy warunków życia mieszkańców.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
27.		Projekty nie zakładają rozważenia innych, bardziej elastycznych form ochrony, takich jak sieć Natura 2000, programy rolno-środowiskowe czy lokalne inicjatywy ochrony przyrody. Takie rozwiązania umożliwiłyby współistnienie działań ochronnych z działalnością rolniczą, bez konieczności nakładania tak dotkliwych ograniczeń.	<i>nieuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Teren, na którym planuje się utworzenie rezerwatu przyrody Borsuki położony jest w obszarze Natura 2000 Ostoja Augustowska. Brak alternatywnych rozwiązań dla planowanego utworzenia rezerwatu przyrody, gdyż jest to zgodne z ustawą o ochronie przyrody.
28.		W imieniu rolników i delegatów Podlaskiej Izby Rolniczej apelujemy o wstrzymanie prac nad tworzeniem i powiększaniem rezerwatów, które w obecnym kształcie mogą negatywnie wpłynąć na sytuację rolników i rozwój regionu. Wnioskujemy o przeprowadzenie rzetelnej analizy skutków społeczno-ekonomicznych, uwzględniającej realny wpływ projektów na rolnictwo, gospodarkę łowiecką i lokalny rozwój oraz zagwarantowanie realnego udziału rolników i mieszkańców wsi w procesie decyzyjnym, nie tylko w formie formalnych konsultacji, ale poprzez wspólne opracowanie rozwiązań zrównoważonych.	<i>nieuwzględniona</i>	Konsultacje społeczne w sprawie utworzenia 11 nowych oraz powiększenia 3 istniejących rezerwatów przyrody trwały 21 dni. W tym czasie, każdy zainteresowany miał prawo zapoznać się z planowanymi do utworzenia rezerwatami przyrody i wnieść swoje uwagi.
29.		Ponadto wnioskujemy o rozważenie alternatywnych form ochrony przyrody, które nie wyłączają wielkopowierzchniowych terenów z użytkowania, lecz umożliwiają zachowanie równowagi między ochroną środowiska a prowadzeniem gospodarki rolnej. Uzupełnienie analizy o ocenę szkód łowieckich i możliwości kompensacyjnych oraz wdrożenie realnych rekompensat za szkody łowieckie oraz wsparcie łowiectwa zaradcze	<i>nieuwzględniona</i>	Planowany rezerwat Borsuki stanowi w całości grunty Skarbu Państwa znajdujące się w całości w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Płaska. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Ponadto prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody.

30.	Borsuki	PTTK w Warszawie	włączenie w granice rezerwatów terenów prywatnych łąk, pastwisk i nieużytków, w tym mokradeł, które położone są jako enklawy śródlądowe, i spełniają ważne funkcje przyrodnicze. W przeciwnym wypadku będą to enklawy włączone do obwodów łowieckich i ustawione na nich ambony myśliwskie, zamiast wież widokowych dla obserwacji przyrodniczych; włączenie w granice rezerwatów gruntów innej własności, a do czasu uzyskania zgody lub wykupienia na rzecz Skarbu Państwa wyznaczenia ich jako otuliny rezerwatów.	<i>niewuwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Utworzenie rezerwatu nie ograniczy sposobu korzystania z nieruchomości będących własnością osób fizycznych. W przypadku uzyskania zgody osób fizycznych na objęcie ich działek ochroną rezerwatową, RDOŚ w Białymstoku poczyni kroki celem powiększenia rezerwatu. Na tym etapie jest to niemożliwe.
31.	Borsuki	Towarzystwo Biebrzańskie	Towarzystwo Biebrzańskie wyraża poparcie dla utworzenia rezerwatu przyrody w proponowanym zakresie, mającym na celu ochronę torfowisk soligenicznych ze zbiorowiskami mszysto-turzycowymi z cenną florą roślin naczyniowych i mchów oraz otaczających je lasów bagiennych i starodrzewu sosnowego. Utrzymanie mokradeł w dobrym stanie jest niezwykle ważne z racji ich bardzo istotnej roli pełnionej w krajobrazie i znaczeniu dla ochrony klimatu i bioróżnorodności.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
32	Borsuki	Osoba fizyczna	Jako mieszkaniec Płaska Kąty pragnę wyrazić swoje negatywne stanowisko wobec planowanego rezerwatu „Borsuki” w gminie Płaska oraz „Swoboda” w gminie Płaska, powiat augustowski, Nadleśnictwo Płaska i Nadleśnictwo Szczebra. Moje obawy dotyczą przede wszystkim granic proponowanych rezerwatów, które ingerują w możliwość przejazdu drogami leśnymi dopuszczonymi do ruchu lokalnego. Dotyczy to szczególnie drogi dojazdowej do Osady Perkuć oraz drogi od śluży Paniewo do miejscowości Płaska (plaża Paniewo). Jako mieszkaniec tej okolicy często korzystam z drogi prowadzącej ze śluży Paniewo do Płaska Kąty, dlatego zmiany w tym zakresie mogą znacząco wpłynąć na moje codzienne życie oraz na dostępność do ważnych miejsc rekreacyjnych. Zwracam się z prośbą o ponowne rozpatrzenie granic proponowanych rezerwatów, aby uwzględnić potrzeby mieszkańców oraz ułatwić dostęp do dróg, które są istotne dla lokalnej społeczności.	<i>niewuwzględniona</i>	Większość treści złożonej uwagi odnosi się do rezerwatu Borsuki. Drogi leśne udostępnione przez Lasy Państwowe zostały wyłączone z granic rezerwatu.

	Borsuki	Wójt Gmina Płaska	<p>Sprzeciw wobec projektowanego rezerwatu przyrody z powodu istotnego zagrożenia dla funkcjonowania sieci drogowej oraz gospodarki leśnej i turystycznej, które stanowią podstawę bytu gospodarczego Gminy Płaska. Absolutny sprzeciw wobec objęcia w granicach rezerwatu dróg leśnych udostępnionych dla ruchu publicznego prowadzących ze śluzы Paniewo do miejscowości Płaska ("Kąty") oraz do osady leśnej Perkuć. Spowoduje to całkowity paraliż komunikacyjny tej części Gminy.</p> <p>Sprzeciw wobec nieprzeprowadzenia szczegółowych konsultacji społecznych uwzględniających m.in. spotkania z Mieszkańcami Gminy Płaska. Ich pominięcie stanowi całkowity brak szacunku dla społeczeństwa Gminy.</p>	nieuwzględniona	<p>Konsultacje społeczne trwały 21 dni, dając możliwość wypowiedzenia się lokalnej społeczności co do zasadności utworzenia rezerwatu i złożenia stosowanych uwag. Rezerwat swoim zasięgiem obejmuje wyłączenie grunty Skarbu Państwa z zarządzenie Nadleśnictwa Płaska, stąd też nie dojdzie w żaden sposób do ograniczenia prawa do władania nieruchomością osób trzecich. W przyszłości planowane jest udostępnienie rezerwatu do ruchu pieszego, pozyskiwania owoców runa leśnego.</p>
	Borsuki	Osoba fizyczna	<p>Utworzenie rezerwatu „Borsuki” może spowodować istotne trudności w realizacji mojej inwestycji budowy domu na działce budowlanej, znajdującej się około 1 km od proponowanych granic rezerwatu. Obawiam się, że objęcie tego terenu ochroną rezerwatową może skutkować dodatkowymi ograniczeniami formalnymi i środowiskowymi, które wpłyną na proces uzyskania pozwolenia na budowę. Proszę o uwzględnienie interesów mieszkańców oraz właścicieli działek budowlanych w sąsiedztwie planowanego rezerwatu przy ostatecznym kształtowaniu jego granic oraz zasad ochrony.</p> <p>Planowane utworzenie rezerwatu „Borsuki” wiąże się z możliwą blokadą lub ograniczeniem dostępu do drogi, która obecnie służy mieszkańcom oraz turystom odwiedzającym okolicę. Ograniczenie możliwości przejazdu lub poruszania się po tym terenie może znacząco obniżyć atrakcyjność turystyczną miejscowości, co negatywnie wpłynie na lokalną gospodarkę i rozwój agroturystyki.</p> <p>Jako mieszkaniec tej miejscowości, żyjący tu z rodziną od pokoleń, nie zgadzam się na kolejne ograniczenia narzucane mieszkańcom w imię ochrony przyrody. Nie możemy stać się niewolnikami natury, której i tak od lat nie niszczymy. Chcę móc normalnie żyć, rozwijać swoją</p>	częściowo uwzględniona	<p>Rezerwat swoim zasięgiem obejmuje wyłączenie grunty Skarbu Państwa z zarządzenie Nadleśnictwa Płaska, stąd też nie dojdzie w żaden sposób do ograniczenia prawa do władania nieruchomością osób trzecich. W przyszłości planowane jest udostępnienie rezerwatu do ruchu pieszego, pozyskiwania owoców runa leśnego.</p> <p>Drogi leśne udostępnione przez Lasy Państwowe zostały wyłączone z granic rezerwatu.</p> <p>Trudno natomiast jest odnieść się do zarzutu o ograniczeniu w zakresie możliwości budowy na działce bezpośrednio przylegającej do rezerwatu gdyż nie podano żadnych dokładnych danych umożliwiających jej identyfikację.</p>

		<p>działkę i korzystać z otoczenia tak jak dotychczas – z poszanowaniem przyrody, ale bez nadmiernych zakazów. Oczekuję, że głos lokalnej społeczności zostanie uwzględniony, a nie zignorowany w imię decyzji podejmowanych zza biurka.</p> <p>Utworzenie rezerwatu „Borsuki” może spowodować istotne trudności w realizacji mojej inwestycji budowy domu na działce budowlanej, znajdującej się około 1 km od proponowanych granic rezerwatu. Obawiam się, że objęcie tego terenu ochroną rezerwatową może skutkować dodatkowymi ograniczeniami formalnymi i środowiskowymi, które wpłyną na proces uzyskania pozwolenia na budowę. Proszę o uwzględnienie interesów mieszkańców oraz właścicieli działek budowlanych w sąsiedztwie planowanego rezerwatu przy ostatecznym kształtowaniu jego granic oraz zasad ochrony.</p> <p>Wnoszę sprzeciw wobec utworzenia rezerwatu przyrody „Borsuki” w jakiegokolwiek formie. Moja działka budowlana znajduje się w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Utworzenie rezerwatu uniemożliwi mi realizację planów budowy domu, mimo że działka ma status budowlany. Tego typu ograniczenia negatywnie wpływają na możliwości osiedlania się mieszkańców oraz rozwój demograficzny gminy.</p> <p>Utworzenie rezerwatu „Borsuki” doprowadzi do zamrożenia terenów pod rozwój osadnictwa i inwestycji, co w praktyce oznacza zamykanie lokalnej społeczności w skansenie bez perspektyw rozwoju. Takie działania zniechęcają mieszkańców i inwestorów, prowadząc do dalszego wyludniania się regionu i stagnacji gminy.</p> <p>Gmina Płaska jest miejscowością turystyczną, a utworzenie rezerwatu przyrody „Borsuki” w proponowanej formie może poważnie ograniczyć rozwój infrastruktury i usług związanych z turystyką. W dłuższej perspektywie może to doprowadzić do upadku lokalnych biznesów, które opierają się na ruchu turystycznym oraz swobodnym dostępie do terenów atrakcyjnych przyrodniczo.</p>		
--	--	--	--	--

			<p>Utworzenie rezerwatu przyrody „Borsuki” doprowadzi do ograniczenia swobody poruszania się mieszkańców oraz odwiedzających. Lokalna społeczność zostanie w praktyce zamknięta we własnych domach, bez realnych możliwości rekreacyjnego korzystania z pobliskich terenów. To uderzy nie tylko w codzienne życie mieszkańców, ale także w aktywność społeczną i kondycję psychiczną lokalnej społeczności.</p> <p>Utworzenie rezerwatu „Borsuki” doprowadzić do zamknięcia jednej z głównych dróg gminnych, co znacząco utrudni komunikację mieszkańców, dojazd służb ratunkowych, transport lokalny i funkcjonowanie gospodarki. Ograniczenie dostępu do tej drogi będzie miało bezpośredni negatywny wpływ na bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców gminy Płaska.</p> <p>Nadleśnictwo Płaska posiada już cztery rezerwaty przyrody na swoim terenie, co świadczy o wysokim poziomie ochrony zasobów naturalnych. Tworzenie kolejnego rezerwatu w tym samym obrębie jest nieuzasadnione i może prowadzić do nadmiernych ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzennym, bez proporcjonalnych korzyści dla środowiska.</p>		
33.	Borsuki	<p>osoby fizyczne (03.07.2025 r.); osoby fizyczne (04.07.2025 r.); Zakład Usług Leśnych Acer Jarosław Harmuszkiewicz</p>	<p>1. Brak wystarczających ekspertyz i analiz przyrodniczych W dokumentach dotyczących projektu rezerwatu Borsuki brakuje szczegółowych ekspertyz i map stanowiskowych potwierdzających unikalność i trwałość wskazanych wartości przyrodniczych. Wymienione siedliska i gatunki ptaków występują powszechnie także poza projektowanym obszarem, a brak danych o wielkości populacji i kondycji siedlisk uniemożliwia ocenę, czy powołanie rezerwatu jest uzasadnione.</p> <p>2. Brak wglądu do planu ochrony rezerwatu W projekcie zarządzenia nie przedstawiono planu ochrony, który jest potrzebny, aby ocenić sens tworzenia rezerwatu i sprawdzić, czy zaproponowane metody ochrony faktycznie odpowiadają potrzebom siedlisk i gatunków, które tam występują. Zgodnie z art.</p>	niewuwzględniona	<p>1. RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Borsuki). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska roślin, zwierząt i porostów. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.</p> <p>2. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Ponadto w ciągu 5 lat od powołania rezerwatu przyrody Borsuki zostanie opracowany Plan ochrony dla tego rezerwatu.</p> <p>3. Zapisy Planów Zadań Ochronnych odnoszą się do siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, zwierząt i grzybów będących przedmiotami ochrony</p>

		<p>18 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. plan ochrony może powstać w terminie 5 lat od utworzenia rezerwatu, co oznacza, że przez wiele lat rezerwat będzie funkcjonować bez konkretnych działań ochronnych, a cała ochrona będzie ograniczać się jedynie do wprowadzonych zakazów. To może wcale nie służyć przyrodzie, a wręcz prowadzić do pogorszenia stanu siedlisk i gatunków. Bez planu ochrony trudno rzetelnie ocenić, czy utworzenie rezerwatu w zaproponowanym kształcie ma sens i będzie skuteczne.</p> <p>3. Natura 2000</p> <p>Obszar projektowanego rezerwatu znajduje się już w granicach obszaru Natura 2000, co oznacza, że podlega skutecznej ochronie wynikającej z przepisów krajowych i unijnych. Ochrona w ramach Natura 2000 jest wystarczająca do zachowania siedlisk i gatunków występujących na tym terenie, dlatego dodatkowe powołanie rezerwatu nie jest potrzebne i nie wniesie realnej wartości przyrodniczej. Dokumentacja projektowa nie wskazuje, co dodatkowego miałby wnieść rezerwat w stosunku do istniejącej ochrony w ramach Natura 2000 ani jak utworzenie rezerwatu przyczyni się do poprawy stanu siedlisk i gatunków.</p> <p>4. Niezasadność biernej ochrony grądów</p> <p>Jako cel ochrony rezerwatu wskazano zbiorowiska grądowe (9170), które w dobie niedoboru opadów i pogarszających się warunków wodnych ulegają szybkim przekształceniom. Wymagają one czynnych działań ochronnych (np. regulacji stosunków wodnych, zabiegów pielęgnacyjnych), a nie biernej ochrony rezerwatowej, która może przyspieszyć degradację siedlisk zamiast je chronić.</p> <p>4. Brak odniesień do ochrony przeciwpożarowej</p> <p>Projekt rezerwatu nie zawiera zapisów dotyczących ochrony przeciwpożarowej ani kwestii utrzymania dróg pożarowych, co budzi istotne wątpliwości w kontekście rosnącego zagrożenia pożarami lasów w regionie. W ostatnich latach obserwuje się coraz większą liczbę pożarów w lasach, co wymaga bieżącego dostępu do</p>	<p>danego obszaru Natura 2000. W granicach planowanego rezerwatu przyrody oprócz płatów siedlisk i gatunków będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska znajdują się również drzewostany i siedliska inne niż "naturowe", co do których zapisy PZO nie obowiązują. W celu utrzymania ogólnej bioróżnorodności należy zachować ciągłość przestrzenną drzewostanów. Ponadto, w celu zabezpieczenia naturalnych procesów, obszar powinien być wyłączony z gospodarki leśnej, a ochrona rezerwatowa jest w tym celu odpowiednim narzędziem.</p> <p>4. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Uwzględni on również konieczność ochrony grądów i będzie spójny z zapisami PZO.</p> <p>4. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Uwzględni on również konieczność ochrony przeciwpożarowej wskazanego obszaru.</p> <p>5. W celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka wyznaczono otulinę. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu i jego otuliny dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.</p> <p>6. Rezerwat przyrody stanowi jedną z najwyższych form ochrony przyrody w Polskim prawie. Obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. W art. 15 ustawy o ochronie przyrody wskazano zakazy, które obowiązują w rezerwach przyrody, za których złamanie grozi kara aresztu lub grzywny. Stosowanie się do zakazów ujętych w art. 15 uop stanowi najwyższą formę ochrony bioróżnorodności.</p> <p>7. Tworzenie rezerwatu przyrody w żaden sposób nie ogranicza możliwości eliminowania gatunków obcych. Działania takie mogą być ujęte w planie ochrony lub zadaniach ochronnych rezerwatu. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o gatunkach obcych, organem właściwym do podjęcia działań zaradczych w stosunku do IGO na obszarze rezerwatu przyrody, z wyłączeniem lasów stanowiących rezerwat przyrody - jest właściwy regionalny dyrektor ochrony środowiska. Nie stwierdza się, aby</p>
--	--	---	---

		<p>terenu i możliwości szybkiego reagowania służb leśnych, czego ochrona bierna rezerwatu nie zapewnia.</p> <p>5. Brak uzasadnienia otuliny Dokumentacja nie zawiera uzasadnienia dla wyznaczenia otuliny w zaproponowanym kształcie i powierzchni, ani opisu jej roli w ochronie rezerwatu. W związku z tym nie ma możliwości oceny zasadności ustanowienia otuliny w takiej formie.</p> <p>6. Certyfikacja Teren Nadleśnictwa Augustów, na którym planuje się rezerwat, jest objęty certyfikatami FSC i PEFC, które zapewniają ochronę bioróżnorodności i zrównoważoną gospodarkę leśną. Nie wskazano, co rezerwat wniesie ponad ochronę już realizowaną w ramach tych systemów.</p> <p>7. Ograniczenie zwalczania IGO Utworzenie rezerwatu zmniejszy powierzchnię, na której można prowadzić polowania, co ograniczy skuteczne zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych (IGO), takich jak jenot czy szop prac. Mimo że ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych nakłada obowiązek zwalczania inwazyjnych gatunków obcych na terenie całego kraju, w tym również na obszarach chronionych, w celu ochrony rodzimej przyrody i ograniczania szkód gospodarczych, to zgodnie z ustawą o ochronie przyrody odstrzał w rezerwatach wymaga odrębnych zgód, co utrudnia szybkie działania i może sprzyjać wzrostowi populacji IGO, zagrażających rodzimej faunie.</p> <p>8. Ryzyko wzrostu szkód w rolnictwie Utworzenie rezerwatu zmniejszy powierzchnię obszarów dostępnych do polowań, ograniczając możliwość regulacji liczebności zwierzyny łownej. Może to prowadzić do wzrostu szkód w uprawach w sąsiedztwie rezerwatu, a odszkodowania często nie pokrywają realnych strat rolników. Ilość szkód może przerosnąć możliwości finansowe kół łowieckich, i ostatecznie to rolnik może pozostać sam ze zniszczonymi plonami.</p>	<p>funkcjonowanie rezerwatów przyrody negatywnie wpływało na sposoby eliminacji gatunków IGO.</p> <p>8. Prowadzenie gospodarki łowieckiej powinno być zmodyfikowane z uwagi na utworzenie nowej formy ochrony przyrody. Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody, na terenie rezerwatu przyrody zabrania się polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody. Podczas opracowywania zadań ochronnych dla przedmiotowego rezerwatu przyrody dokonana zostanie również analiza powyższego zagadnienia.</p>
--	--	---	--

34.	Borsuki	osoba fizyczna (04.07.2025 r.)	Popieramy projekty, prosimy o udostępnienie rezerwatów do pieszych wędrówek w miarę zadań ochronnych tam gdzie jest to możliwe, np istniejącymi już wydeptanymi ścieżkami	<i>uwzględniona</i>	W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, jeżeli nie wpłynie to negatywnie na cel ochrony rezerwatu. RDOŚ w Białymstoku dokona szczegółowej analizy w powyższym zakresie.
26.	Borsuki	osoba fizyczna (04.07.2025 r.)	Stworzenie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla procesów, jakie stworzyły obecny, wartościowy charakter tych obszarów. Obszary te uzyskały swój charakter również w wyniku pielęgnacji realizowanej m.in. w ramach działań gospodarczych, które obejmowały też pozyskanie drewna. Powołanie rezerwatów (wraz z otulinami) utrudni lub wręcz uniemożliwi prowadzenie tych prac, przez co procesy nadające obecny, wyjątkowy kształt tego obszaru ustaną. To ogromne zagrożenie, jakiego należy uniknąć. Należy przypomnieć, że prace realizowane na tych obszarach podlegają kontroli zgodnie z Ustawą z dnia 28 września 1991 r. o lasach i innymi aktami prawnymi, a tworzenie nowego reżimu kontroli administracyjnej jest tu po prostu nieuzasadnione. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.	<i>nieuwzględniona</i>	Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu.
27.			Stworzenie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dobrobytu lokalnej społeczności. Obszary planowanych rezerwatów (nowych lub powiększanych, wraz z otulinami) stanowią ważne miejsce aktywności gospodarczej, w tym pozyskania drewna. Stanowi ono ważny surowiec dla lokalnej gospodarki, a uszczuplenie tego zasobu doprowadziłoby do osłabienia lub zapaści nie tylko firm pozyskujących drewno, ale i całego otoczenia biznesowego (przetwórstwo drewna, wytwarzanie wyrobów drewnianych oraz sektor firm usługowych obsługujących przemysł i pracowników). Zjawiska te grożą osłabieniem kapitału społecznego np. poprzez migrację zarobkową lub zmniejszenie aktywności gospodarczej. Należy przywołać, że wyłączenie pozyskania drewna przynosi ogromne koszty dla społeczeństwa Polski i gospodarki zarówno w	<i>nieuwzględniona</i>	Uwaga o charakterze ogólnym. Nie wskazano w jaki sposób tworzenie rezerwatów przyrody ma wpływać negatywnie na dobrobyt lokalnej społeczności. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Na obszarze tym od wielu lat nie jest prowadzona gospodarka leśna, albo jest w bardzo nieznacznym stopniu.

		<p>skali makro jak i lokalnej. Szacuje się, że średni przyrost drewna w Polsce to 7,5 m³/ ha, rocznie (grubizna netto, czyli pozyskanie), a średnia cena za 2024 r. to 277 zł/m³. Co prawda może się wydawać, że dla lokalnej gospodarki wyłączenie jednego ha lasów to utrata „tylko” ok. 2077 zł/ha, rocznie (7,5 m³/ ha / rok x 277 zł/m³= 2077 zł/ha / rok), ale ponieważ nawet 95% drewna jest przerabiane w Polsce na gotowe produkty, to dla gospodarki całej Polski jest to utrata znacznie wyższa. Przyjmuje się, że wartość drewna przy przetwarzaniu na gotowe produkty rośnie średnio 6-krotnie (a potem te produkty dystrybutorzy sprzedają na całym świecie za kwotę jeszcze nawet 2 razy wyższą). Zatem można przyjąć, że wyłączenie pozyskania drewna na tylko 1 ha może generować straty przekraczające 12,5 tys zł, rocznie. Wystawienie lokalnych społeczności na tak duże ryzyko nie jest uzasadnione. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>		
28.		<p>Stworzenie lub powiększenie rezerwatów może utrudnić lub uniemożliwić odbudowę potencjału lokalnej społeczności. Choć przedmiotowe obszar mógłby pomóc generować dodatkowe korzyści (np. z rozwoju turystyki), to trudno oczekiwać, że zrównoważą one korzyści utracone w wyniku osłabienia aktualnej aktywności gospodarczej. Choć w skali Polski turystyka generuje istotne przychody, to jednak bardzo niewiele obszarów osiąga na tyle wysokie przychody z turystyki, by móc z powodzeniem podporządkowywać lokalny ustrój turystyce. Jest to możliwe wtedy i tylko wtedy, gdy zbiegnie się wiele czynników (geograficznych, historycznych, gospodarczych itd.), ale znając przedmiotowy obszary oceniam, że na taki zbieg liczyć tu <u>nie można</u>, więc odpowiednio duży <u>rozwój turystyki tu nie nastąpi</u>. Co więcej, należy przypomnieć, że istotą rezerwatu jest zabezpieczenie przyrody przed negatywnym oddziaływaniem przez człowieka. Turystyka zawsze taki wpływ generuje (już choćby przez hałas czy płoszenie zwierzyny przez turystów chcących się dostać do miejsc cennych przyrodniczo) i pozostanie</p>	niewuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. W ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego. Zgodnie z ustawą o dochodach samorządu terytorialnego przewiduje się subwencje ekologiczne (dopłaty, które trafią do samorządów) z tytułu powierzchni obszarów chronionych. Nowe rezerwaty przyrody zwiększą atrakcyjność turystyczną regionu, co powinno wiązać się ze zwiększonymi dochodami z tytułu turystyki. Rezerwaty stanowią miejsca w których doświadczamy usług ekosystemowych, również rekreacji i relaksacji, co przekłada się na redukcję stresu a tym samym ułatwia życie mieszkańcom regionu. Rezerwaty w Puszczy Augustowskiej stanowią obecnie zaledwie kilka procent powierzchni, co w żaden sposób nie przekłada się na ograniczenie gospodarki leśnej.</p>

		<p>kwestią czasu nadejście chwili, w której trzeba ograniczyć ruch turystyczny w trosce o walory przyrodnicze obszaru. To nadwąłiłoby już i tak prawdopodobnie wątłe korzyści dla przedmiotowych obszarów. Dlatego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>		
29.		<p>Powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zbędną nadgorliwość. Choć przyroda Polski zasługuje na ochronę, to <u>nie jest</u> to jednoznaczne z koniecznością obejmowania nowych obszarów formami ochrony przyrody. Już teraz prawie 40% powierzchni Polski znajduje się pod różnymi formami ochrony przyrody, co stawia Polskę na 3 miejscu pośród krajów UE (a) (<i>wykaz źródeł poniżej</i>). Należy tu też podkreślić, że społeczeństwo potrzebuje nie tylko kontaktu z przyrodą, ale potrzebuje też silnej, racjonalnej gospodarki. Choć potoczna narracja nierzadko sugeruje, że gospodarka zagraża przyrodzie, to rzeczywisty obraz jest znacząco odmienny: <u>racjonalna gospodarka od lat pomaga chronić przyrodę.</u> Przykładami tego są choćby: (1) wzrost lesistości Polski – obecnie prawie 30% powierzchni pokrywają lasy, choć jeszcze w latach 40 XX w. było to zaledwie ok. 20% (b) Ogromny wzrost powierzchni dokonał się w lasach o funkcji gospodarczej, co równolegle stworzyło fenomenalne warunki dla prowadzenia ochrony przyrody w Polsce; (2) wzrost liczebności populacji gatunków, jakie w przeszłości uznawano za rzadkie lub zagrożone wyginięciem – np. bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>) (c), dzik (<i>Sus scrofa</i>) (d), niedźwiedź bruntany (<i>Ursus arctos</i>) (e), wilk szary (<i>Canis lupus</i>) (f) i wiele innych. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>	<p><i>nieuwzględniona</i></p>	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Przewiduje się również działania z zakresu ochrony czynnej.</p>

30.		<p>Powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla ciągłości zjawisk ekologicznych. Należy podkreślić, że ochronie podlega przyroda jako całość, a nie tylko arbitralnie wybrane stadia rozwoju ekosystemów. Choć w potocznej narracji nierzadko pojawiają się twierdzenie jak to, że <i>szczególnie cenne są starolasy (g)</i> (czyt. inne siedliska są mniej cenne), to jest to twierdzenie niezgodne z istotą ochrony przyrody. Cenne dla przyrody są rozmaite stadia rozwoju ekosystemów (np. młodnik powstający na miejscu rębni przyciąga cenne gatunki, jakie nie radzą sobie w starszych lasach). W wielu miejscach to również dzięki działaniom gospodarczym dochodzi do korzystnych przemian w ekosystemach, co owocuje różnorodną mozaiką nisz ekologicznych, z jakich mogą korzystać liczne gatunki, w tym gatunki chronione. Jednak tworzenie rezerwatów może zagrażać ciągłości działań gospodarczych, a przez to może godzić w trwałość form przyrody jakie znamy dziś. Jednym z przykładów zaburzania ciągłości zjawisk ekologicznych są zmiany liczebności populacji ptaków w Polsce. Dane wskazują, że liczebność ptaków leśnych rośnie, a terenów krajobrazu rolniczego i terenów podmokłych maleje (h). Tym bardziej pokazuje to, że prowadzona dotychczas gospodarka leśna sprzyja wielu gatunkom ptaków (ptaków leśnych, w szczególności). Przerywanie ciągłości gospodarki leśnej poprzez powoływanie lub powiększenie rezerwatów stanowi zagrożenie dla wielu gatunków, w tym ptaków leśnych i innych. Wobec powyższego sprzeciwiam się utworzeniu lub powiększeniu tych rezerwatów.</p>	nieuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia, migracje czy interakcje między organizmami.</p>
31.		<p>W podsumowaniu powyższych uwagi pragnę podkreślić, że nadmiar ochrony również stanowi zagrożenie. Nadmierny nacisk na obejmowanie obszarów formami ochrony może zagrażać racjonalnej gospodarce, a przez to może zagrażać społeczeństwu (i to na wiele rozmaitych sposobów np. poprzez obniżenie tzw. kapitału społecznego) oraz przyrodzie. Innymi słowy, powoływanie lub powiększanie rezerwatów może być wprost niezgodne z zasadą</p>	nieuwzględniona	<p>Uwaga o charakterze ogólnym. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie dojrzałego drzewostanu dębu szypułkowego wraz z procesami ekologicznymi, jakie zachodzą w tego typu zbiorowiskach leśnych. Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu. Zatem jest działaniem celowym i opartym na rzetelnej analizie zgromadzonej dokumentacji przyrodniczej oraz wiedzy eksperckiej.</p>

			<u>zrównoważonego rozwoju</u> . I również dlatego się temu sprzeciwiam.		
32.	Borsuki	Procam Polska	Dzień dobry wiem że trwają konsultacje społeczne w sprawie tworzenia nowych rezerwatów w województwie Podlaskim i na terenie całej Polski, dlatego ośmielę się napisać kilka zdań w tej kwestii. Pracuję w branży rolnej, zajmuje się produkcją roślinną i produkcją zwierzęcą czyli jestem czynnym rolnikiem. Dodatkowo jestem kierownikiem firmy handlowej największej na terenie całej Polski, która zajmuje dostarczaniem produktów do produkcji roślinnej. Mam bardzo dużo kontaktów z producentami rolnymi. I uważam że, nie chodzi tu o ochronę przyrody, lecz raczej o ograniczanie produkcji głównie rolnej i leśnej, znam rzeszę profesjonalnych przedsiębiorców rolnych jak i leśnych którzy obawiają się działań ministerstwa klimatu. Stawiam stanowczy sprzeciw takim działaniom, dodatkowo nadmienię, że moi koledzy z branży rolnej też włączają się i będą oponentami tego typu działań, które są nielogiczne, bo w terenie gdzie 80 procent społeczeństwa żyje z rolnictwa i leśnictwa czyli chodzi głównie o Województwo podlaskie będą zamykane podstawowe gałęzie gospodarki i tworzona niby turystyka czyli skansen bo inaczej tego nie da się nazwać.		Uwaga o charakterze ogólnym, nie wymaga ustosunkowania się RDOŚ
33.	Borsuki	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku (04.07.2025 r.)	Obecny status wszystkich obiektów wyróżnionych przez Państwa do wzmocnienia ochrony, w zupełności pozwala na zachowanie i właściwą ochronę wartości przyrodniczych tam reprezentowanych. Świadczą o tym dobrze zachowane siedliska przyrodnicze, stanowiska chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt, które są obecnie włączane w granice projektowanych rezerwatów przyrody, a dotychczas chronione były w ramach wielofunkcyjnej, zrównoważonej gospodarki leśnej oraz z poszanowaniem zasad ochrony przyrody obowiązujących na danym terenie. Należy zaznaczyć, że w każdym przypadku istniejące formy ochrony przyrody	<i>nieuwzględniona</i>	Polskie prawodawstwo nie wyklucza możliwości nakładania się na jednym obszarze kilku form ochrony przyrody. Ponadto każda forma ochrony przyrody pełni swoją unikalną rolę. Rezerwat przyrody jako jedna z najwyższych form ochrony obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi. Rezerваты przyrody odgrywają kluczową rolę w ochronie różnorodności biologicznej. Chronią one unikalne ekosystemy, które są siedliskiem dla wielu gatunków roślin i zwierząt, często zagrożonych wyginięciem. Dzięki rezerwatom przyrody możliwe jest zachowanie naturalnych procesów ekologicznych, takich jak cykl życia,

		nakładają się na siebie wielokrotnie (obszary Natura 2000, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, strefy ochrony). Ustanowione Plany zadań ochronnych dla większości obszarów Natura 2000 oraz ich nadrzędność w stosunku do innych dokumentów planistycznych, w tym Planów Urządzania Lasu zabezpiecza najcenniejsze elementy przyrodnicze tam występujące. Dodatkowo są to tereny najczęściej wyłączone z gospodarowania w oparciu o inne wytyczne branżowe, przestrzegane i wdrażane przez Lasy Państwowe.		migracje czy interakcje między organizmami. Zapisy Planów Zadań Ochronnych odnoszą się do siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, zwierząt i grzybów będących przedmiotami ochrony danego obszaru Natura 2000.
34.		Utworzenie przez Państwa kolejnych rezerwatów przyrody nie wpłynie na jakość ochrony przyrody, a jedynie utrudni w wielu przypadkach realizację niezbędnych działań ochronnych w celu utrzymania siedlisk czy gatunków we właściwym stanie. Dodatkowo ograniczy dostęp do lasu. Po ustanowieniu rezerwatu przyrody będzie obowiązywać obligatoryjny zakaz wstępu na teren rezerwatu, poza sytuacjami wymienionymi literalnie w ustawie o ochronie przyrody. W sprawie udostępnienia jakiegokolwiek szlaku do ruchu pieszego muszą zaistnieć uzasadnione przesłanki nie kolidujące z celem ochrony rezerwatu przyrody i musi być wydane specjalne zarządzenie RDOŚ w tej sprawie. W przypadku ewentualnego udostępnienia rezerwatów obowiązujące uwarunkowania prawne w dużej mierze utrudnią lub uniemożliwią podejmowanie działań w celu utrzymania właściwych zasad bezpieczeństwa. Kolejną sprawą jest wyegzekwowanie wśród społeczeństwa przestrzegania obowiązujących przepisów, podczas gdy brak jest właściwego oznakowania istniejących już od wielu lat obiektów rezerwatowych.	<i>nieuwzględniona</i>	Niezwłocznie po utworzeniu rezerwatu zostaną opracowane zadania ochronne, które będą zawierały działania ochronne adekwatne do stwierdzonych zagrożeń występujących na terenie rezerwatu. Dokument ten pozwoli na zaplanowanie działań, które będą służyły celom ochrony rezerwatu i będą skorelowane ze zidentyfikowanymi zagrożeniami i koniecznością realizacji niezbędnych działań ochronnych w celu utrzymania, odtworzenia siedlisk czy gatunków we właściwym stanie. Ponadto w ramach planowanego udostępnienia rezerwatu przyrody przewiduje się udostępnienie w zakresie możliwości pieszego poruszania się, zbierania na terenie rezerwatu grzybów i owoców runa leśnego, które nie będą sprzeczne z celami rezerwatu przyrody Borsuki. Jednocześnie należy wskazać, iż RDOŚ w Białymstoku rokrocznie dokonuje zakupu tablic do oznaczania rezerwatów przyrody na obszarze województwa podlaskiego i udostępnia je Nadleśnictwom.
35.		W przypadku podejmowania decyzji o utworzeniu rezerwatów przyrody wnioskuje się o uwzględnienie uwag zgłoszonych we wcześniejszej opinii przedłożonej przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r. oraz rezygnację z ustanawiania otulin, które tworzy się w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla planowanych celów ochrony.	<i>częściowo uwzględniona</i>	W przedmiotowej tabeli odniesiono się do uwag wskazanych przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r. Nie planuje się odstępiania od wyznaczenia otuliny dla rezerwatu z uwagi na konieczność zabezpieczenia drzewostanów przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka.

			W przypadku projektowanych rezerwatów wyłącznie na gruntach będących w zarządzie PGL LP nie stwierdza się żadnych zagrożeń z tytułu prawidłowo prowadzonej gospodarki leśnej.		
36.			Przebieg granic projektowanych obiektów rezerwatowych powinien być poprowadzony w oparciu o aktualny podział powierzchniowy. Granice powinny być oparte o szczegóły umożliwiające identyfikację w terenie (drogi, linie oddziałowe, granice wydzieleń).	<i>uwzględniona</i>	Dokonano korekty granic rezerwatu poprzez dociągnięcie granic rezerwatu i otuliny zgodnie z aktualnym podziałem powierzchniowym Nadleśnictwa.
37.			Dodatkowo w wielu przypadkach zaproponowany przebieg granic planowanych rezerwatów, ograniczający się jedynie do gruntów będących w zarządzie Lasów Państwowych nie gwarantuje właściwej ochrony siedlisk oraz integralności obszarów. Stwarza to realne zagrożenie dla planowanych celów ochrony projektowanych rezerwatów.	<i>nieuwzględniona</i>	Grunty stanowiące własność osób fizycznych nie mogą być włączone w granice rezerwatu przyrody bez ich zgody. Na etapie poprzedzającym konsultacje społeczne Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie dysponował zgodą właścicieli nieruchomości prywatnych na ustanowienie na ich nieruchomościach rezerwatu wyrażoną w formie aktu notarialnego, co jest koniecznym, obok możliwości wywłaszczenia, warunkiem do objęcia danego terenu ograniczeniami w postaci ustanowienia rezerwatu.
38.			Wskazuje się również na potrzebę wykonania spójnej szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej dla ww. projektowanych obiektów. Jedynym zbiorem informacji przyrodniczej na temat potrzeby wzmocnienia ochrony na danym terenie jest uzasadnienie do projektu zarządzenia sporządzone w oparciu o literaturę z różnych lat oraz wrywkowe inwentaryzacje przyrodnicze.	<i>nieuwzględniona</i>	RDOŚ w Białymstoku dysponuje dużą bazą inwentaryzacji przyrodniczych, monitoringów i ekspertyz wykonanych na obszarze województwa podlaskiego (w tym również z obszaru planowanego rezerwatu przyrody Borsuki). Teren ten wykazuje się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, gdyż obejmuje w stanie naturalnym mozaikę ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, a także siedliska roślin, zwierząt i porostów. Przy projektowaniu przebiegu rezerwatu dokonano szczegółowych analiz w oparciu o wiedzę ekspercką oraz uwarunkowania terenowe.
40.			Proponuje się korektę granic projektowanego rezerwatu Obecny status ochrony pozwala na zachowanie i właściwą ochronę wartości przyrodniczych tego terenu. Przedmiotowy obiekt położony jest na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Augustowska PLB200002 i Ostoja Augustowska PLH200005 oraz w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza i Jeziora Augustowskie. Występujące na tym obszarze dobrze zachowane siedliska z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, takie jak np. siedlisko 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, siedlisko 91D0	<i>nieuwzględniona</i>	W przedmiotowej tabeli odniesiono się do uwag przekazanych przez RDLP pismem z dnia 20 czerwca 2025 r. oraz Nadleśnictwo Płaska w piśmie z dnia 04 lipca 2025 r. Złożone uwagi są tożsame a Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustosunkował się do nich w powyższej tabeli. Ponadto nie planuje się utworzenia strefy ochrony gdyż gatunek jakim jest Aldrowenda pęcherzykowata objęta jest już formą ochrony jaką jest obszar Natura 2000 oraz rezerwat przyrody.

		<p>świerczyny na torfie i bagienne lasy sosnowo-brzozowe, siedlisko 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe, czy gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, takie jak skalnica torfowiskowa, lipiennik Loesela, haczykowiec błyszczący, obuwik pospolity, poczwarówka zwężona - są właściwie chronione w postaci obszaru Natura 2000 Ostoja Augustowska oraz Plan zadań ochronnych ustanowiony dla tego obszaru. Podwyższanie formy ochrony do rezerwatu przyrody utrudni jedynie prowadzenie działań ochronnych realizowanych przez Nadleśnictwo Płaska w ramach różnych projektów.</p>		
		<p>Z kolei występujące tu gatunki ptaków są przedmiotami ochrony na obszarze Natura 2000 Puszcza Augustowska oraz są chronione w postaci stref ochrony. Od wielu lat funkcjonuje tu strefa kani czarnej, która w tym roku zasiedliła gniazdo. Tworzenie rezerwatu przyrody dla przedmiotów ochrony Natura 2000 nie powinno rekompensować dotychczasowego braku Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Augustowska. W pierwszej kolejności organ ochrony przyrody powinien przystąpić do kompleksowych działań dotyczących zaplanowania właściwej ochrony dla wszystkich przedmiotów ochrony występujących na tym terenie poprzez ustanowienie PZO, a nie punktowo planować ochronę bierną w postaci rezerwatów przyrody.</p>		
		<p>Wg uzasadnienia do projektu zarządzenia "na południowym brzegu planowanego rezerwatu, występuje stanowisko aldrowandy pęcherzykowatej <i>Aldrovanda vesiculosa</i>". Zasadnym byłoby w tym przypadku ustanowienie w pierwszej kolejności strefy ochrony, dedykowanej temu gatunkowi w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej roślin.</p>		
		<p>Duże wątpliwości budzi powierzchnia przedmiotowego obiektu, co podnoszono we wcześniejszej opinii przedłożonej przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r., znak: ZP.7212.2.18.2025. Pierwotna propozycja</p>		

		autorstwa Klubu Przyrodników zakładała obszar o pow. 73,34 ha (wg Shadow List), a obecnie projekt zarządzenia RDOŚ w Białymstoku planuje utworzenie rezerwatu na pow. 198,19 ha. Rozszerzenie granic planowanego rezerwatu przyrody wymaga zdecydowanie szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej, a nie tylko opisu w formie uzasadnienia do projektu zarządzenia RDOŚ w Białymstoku.		
		Obecnie teren ten cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród społeczeństwa. Przebiega tu udostępniona do ruchu publicznego droga, która prowadzi do obleganych biwaków i gminnej plaży. Występują również liczne naniesienia związane z aktywnymi umowami dzierżaw. Utworzenie rezerwatu ograniczyłoby lub uniemożliwiłoby dostępność do tego terenu. Należy zaznaczyć, że dotychczas jedynym obiektem rezerwatowym udostępnionym do zbioru grzybów w wyznaczonych miejscach jest rezerwat Lasy Naturalne Puszczy Białowieskiej na mocy Zarządzenia Nr 22 Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2004 r. w sprawie wyznaczenia miejsc zbioru dziko występujących grzybów.		
		Po ustanowieniu rezerwatu przyrody będzie obowiązywać obligatoryjny zakaz wstępu na ten teren, poza sytuacjami wymienionymi literalnie w ustawie o ochronie przyrody. W sprawie udostępnienia jakiegokolwiek szlaku do ruchu pieszego muszą zaistnieć uzasadnione przesłanki nie kolidujące z celem ochrony rezerwatu przyrody i musi być wydane specjalne zarządzenie RDOŚ w tej sprawie. Kolejną sprawą jest wyegzekwowanie tego wśród społeczeństwa, podczas gdy brak jest właściwego oznakowania istniejących już od wielu lat obiektów rezerwatowych oraz utrzymanie zasad bezpieczeństwa w przypadku udostępnienia rezerwatu.		
		Ponownie zwraca się uwagę, że przez teren planowanego rezerwatu przebiegają linie energetyczne średniego napięcia, wymagające konserwacji, naprawy, gdzie Nadleśnictwo Płaska ustanowiła służebność		

			przesyłu oraz przejazdu na rzecz przedsiębiorstwa przesyłowego		
			Zwraca się uwagę, że przebieg granic projektowanego rezerwatu powinien być poprowadzony w oparciu o aktualny podział powierzchniowy Nadleśnictwa Płaska. Granice powinny być oparte o szczegóły umożliwiające identyfikację w terenie (drogi, linie oddziałowe, granice wydzieleń). W projekcie granic rezerwatu "wycinane są" drogi leśne, ale za źródło ich przebiegu wykonawca dokumentacji przyjął niedokładny ślad pobrany z projektu Open Street Map, a nie z LMN (najlepsze rozwiązanie) bądź z publicznego rejestru, jakim jest BDOT10k. Dodatkowo zasięg projektowanego rez. Borsuki opracowano wg. stanu na 1 I 2024, a nie funkcjonującej już zaktualizowanej LMN z projektu PUL na lata 2025-2034.		
			Wnioskuje się o rezygnację z ustanowienia otuliny rezerwatu.		
			Obecnie w granicach planowanego rezerwatu są zarówno obszary nieobjęte gospodarowaniem (wyłączone z uwagi na wyróżniające się walory przyrodnicze), siedliska zajęte przez gatunki obce i inwazyjne, wymagające zabiegów ochrony czynnej, jak również powierzchnie objęte silną synantropizacją, co w przypadku podtrzymywania idei tworzenia rezerwatu na tym terenie wymaga uporządkowania		
			W przypadku podtrzymywania idei dotyczącej utworzenia rezerwatu na tym terenie wnioskuje się o korektę granic zgodnie z wcześniejszą opinią przedłożoną przy piśmie z dnia 20 czerwca 2025 r., znak: ZP.7212.2.18.2025 oraz rezygnację z ustanawiania otuliny, którą tworzy się w przypadku stwierdzenia zagrożeń dla planowanego celu ochrony. W obecnej sytuacji prawidłowo prowadzona wielofunkcyjna, zrównoważona gospodarka leśna pozwoliła na zachowanie istniejących tu cennych wartości przyrodniczych. Trudno więc mówić o jakichkolwiek zagrożeniach i potrzebie ustanawiania otuliny.		

47.	Borsuki	osoby fizyczne (04.07.2025 r.)	Brak treści uwagi	<i>nieuwzględniona</i>	wiadomości e-mail zostały złożone po terminie
-----	---------	-----------------------------------	-------------------	------------------------	---